

תיל דוקרני

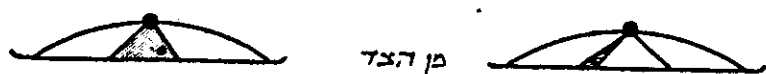
מדוע קרה הדבר שלא יכולנו ליצר תלת-ליתיל (קונצרטיות) מאז מלחה"ע השניה ועד סוף מלחמת קוריאה, והרי זהו פריט-יסוד חיוני לביצורי-שדה? תלת-ליתיל עולים בהרבה על גדרות חד או דו-שיפועיות, קל יותר ומהיר הרבה יותר להציבם. זוהי גדר-התיל היחידה שאפשר להציבה במקומה, תחת אש, בהצלחה כלשהי. ובכל זאת היה זה פריט נדיר ומבוקש. התכנית הלוגיסטית צריכה לודא את הייצור וההספקה של תלת-ליתיל לכיסוי מספיק של מלוא אורך החזית.

כן מסתבר, שהלוגיסטיקאים חשבו כי מגורי-התיל וכפפות-התיל ידרשו רק בכמויות קטנות. התשובה שקיבלנו כאשר דרשנו אותם, היתה, שאת מכסתנו קיבלנו, וכי בודאי אבדו לנו או שלא הקפדנו לשמור עליהם. אף-על-פי-כן יש להגביר את הספקתם כי, מחד-גיסא הם אובדים בנקל ומתבלים עד מהרה, ומאידך-גיסא — חיוני שיעבדו במ אנשים רבים במידת האפשר, כדי להשיג את המהירות האפשרית בגידור חזית רחבה.

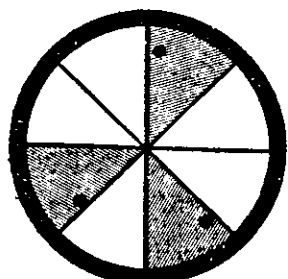
מחפה לשוחות-שועל

אשר לשוחות-הלחימה ולשוחות-השועל בעמדה אשר מתנהל עליה קרב כגון מוצב-חוץ חדש, שהאנשים מתחפרים בו תחת אש. קיים צורך משועל במחפה-מטלטל בפני רסיסים, לשוחת שועל או שוחת-אש של חייל בודד. העובדה היא, כי מוטב לנו שלא להתקדם מאשר לתפוש שטח מבלי יכולת להתחפר ולהשאר בו; עלינו להיות מסוגלים להתחפר תחת אש בתנאים כגון אלה השוררים בקוריאה, אשר בהם נהנה האויב משפע של תותחים ומרגמות. כדי לעשות זאת, אנו זקוקים למחפה שוחת-שועל, בו נוכל להשתמש בעת ההתחפרות ואחר שהתחפרנו. פריטי המחפה צריכים להקבע ע"י מחלקת המחקר והפיתוח, אבל אחדות מתכונותיו חייבות להיות כלהלן:

מטלטל (קל לנשיאה ולהחזקה, ומשקלו פחות מ-25 ק"ג); צורה המקילה על ההחסנה וההובלה



מן הצד



מלמעלה

באופן שנתכוננו אליו בגורי-העץ שבהן נוסרו-מראש חריצים. נוסף להספקת קורות 15×15 ס"מ, נסיע בודאי לעבודות בנוי מסויימות, כגון כיסוי תעלות, ע"י הספקת קורות, שמשטחי-פניהן רחבים יותר, כגון 30×10 ס"מ.



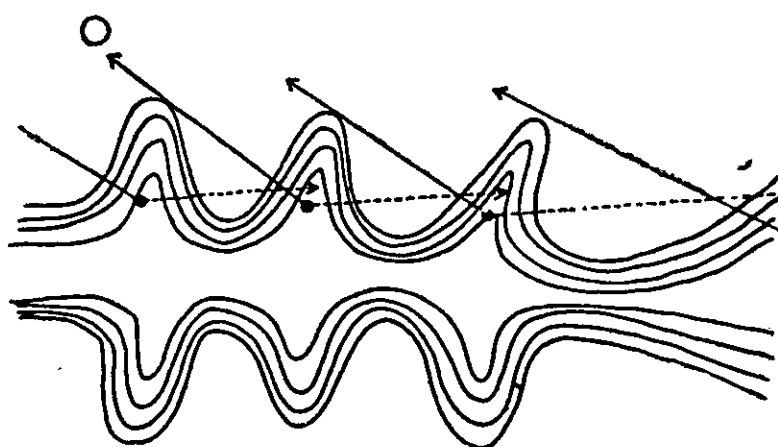
בונקר בקוריאה

אשר לממדי הבונקרים ב"קו ההתגוננות העיקרי": רבים מהם היו גדולים בהרבה מן הדרוש. הכלל, ולא היוצא מן הכלל, היו בונקרים גדולים שהיה בהם כדי לאכסן לשינה 4 חיילים. את הבונקרים בקו ההתגוננות העיקרי יש לבנות כעמדות לחימה, שגודלם יספיק לאכסון 2 אנשים בלבד. לדבר זה יתרונות מספר. כיון שהבונקר קטן יותר, הוא חזק יותר, מהוה מטרה קטנה יותר, בניתו קלה ומהירה יותר, וכן כוח האדם יהיה מפוזר באופן תכליתי יותר.

שקי-חול

קללה שרבעה עלינו, היו מליוני שקי-חול שהשתמשנו בהם, ומרביתם שלא כראוי. למעשה מוטב היה, אילו מעולם לא השתמשנו בשקי-חול. בונקרים רבים חופרו למרות הפקודות, הוראות והביקורות רק עד מחצית עומקם, ואחרי-כן הוגבהו מעל פני הקרקע ע"י שקי-חול, כך שלאחר גשמים עזים גרם משקל העץ, האבנים והעפר המכסים את הבונקר להתבקעות שקי-חול או להחלקתם, והבונקר הפך לקבר — פשוטו כמשמעו. וכן אירע גם כאשר נחפרו תעלות. רק ע"י פיקוח מתמיד נמנע אופן ביצוע זה. הצורך בשקי-חול הוא מסופק, לדעתי.

של אש לוחכנית לרוחב החזית, ובעת ובעונה אחת הוא מספק אבטחה הדדית.



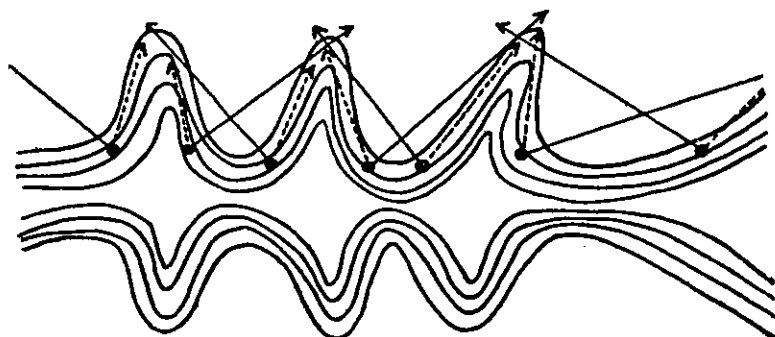
ציור 2

לגבי פני-שטח רגילים וגזרת-חזית רגילה, הרי "פתרון בית-ספר" זה הוא בדרך-כלל הטוב ביותר. אולם פני הקרקע בקוריאה לא היו רגילים, וגזרת-החזית של גדוד השתרעה לעתים קרובות על פני יותר מכפליים המכסימום המקובל.

פני השטח בקוריאה כללו לרוב קווי-רכס-עיקריים תלולים, אשר שלוחות-אצבע רבות ותלולות נשתלחו מהם לשני עברי הרכסים העיקריים.

ציור 3 מראה כיצד הופעלו מקלעים רבים מאוד בקוריאה. בולט לעין, כי לשימוש המתואר בציור 2 ידרשו מקלעים בכמות כפולה מזאת הדרושה להפעלה לפי ציור 3. על פני חזית מורחבת, פשוט לא היו בנמצא די מקלעים להפעלה על פי ציור 2. מספר סיבות נוספות הצביעו על מיקום מקלעים כמתואר בציור 3:

1. המקלעים מוקמו בשטח הנישא, מקום שם יכלו ליהנות מאבטחה ע"י הרגלים שבסמוך, והאויב הוצרך ללחום במעלה הרכס כדי להגיע עדיהם.
2. גזרת האש של המקלע כשלעצמו הורחבה ע"י כך, במרבית המקרים, עד קשת של 180° .



ציור 3

הימית — מבחינת החסכון בנפח: אטים לרסיסים (במידה שזה לגופיה המשוריינת); ובעל שוליים מעוגלות ברוחב 10—15 ס"מ בתחתית, כך שהמחפה יונח על קירות עפר מבלי להתקע כמעדר, וכן תסייענה השוליים המעוגלות לדחיפת המחפה על פני הקרקע בעת זחילה אל הנקודה שנבחרה להתחפרות. אפשר לכנות פריט כזה בלתי-מעשי. גם אל הגופיה המשוריינת התייחסו כך בזמן מסוים, אולם היא מצילה נפשות, וכל איש בוחר להשתמש בה. יתכן ושוחות-שועל ניידות תעלינה יקר יותר, אבל עלינו לשמור על כוח-האדם שלנו, יהיה המחיר אשר יהיה. לפיכך עלינו לפתח ולבחון דגמים וחומרים ל"שוחות-שועל מטלטלת" עד אשר יהיה בידנו מגן מעשי, קל, ואטים בפני רסיסים — להתחפרות, ולהגנה מתוכו.

מוקשים

אמר מי שאמר כי המוקשים-נגד-אדם שטמנו אנחנו, הרבו לגרום אבידות לכוחותינו יותר מאשר לאויב, ואני נוטה להסכים לכך. היה זה חזיון נפרץ שפטרולים של כוחותינו סבלו אבידות מן המוקשים-נגד-אדם שטמנו. כתוצאה מכך סבל רוח-הלחימה. שרר פחד מתמיד ממוקשים. אני טוען כי הרבינו להשתוות בגלל מוקשינו מאשר בגלל האויב. קשה מדי לאכן או לסמן מקומם של מוקשים נגד-אדם. כאשר לעתים קרובות מדי נשכחים המוקשים מלב כאשר מתרחשת תזוזה לפנים או לאחור, או כאשר מתחלפים כוחות בקו. יתכן ויש נסיבות בהן האבי-טחה המושגת ע"י שימוש במוקשים נגד-אדם שקולה כנגד הסיכון שיש בהם לאנשינו אנו — אבל נסיון קוריאה אומר אחרת.

מאידך-גיסא מהוים מוקשים נגד-טנקיים כלי-נשק חיוני להגנה, ואין בהם סכנה הנלווית לשימוש במוקשים נגד-אדם, בגלל הכמות הקטנה-יחסית שבה משתמשים (ניצולם מוגבל בעיקר למעברים או לפרשות דרכים), ובגלל הלחץ הכבד-יחסית הדרוש להפעלתם.

אני מגיע למסקנה כי אין להשתמש במוקשים נגד-אדם, באשר במוקדם או במאוחר רב הסיכון שבהם לאנשינו מאשר לאויב. לעומת זאת, השימוש במוקשים נגד-טנקים — שכרו עמו.

עמדות מקלעים

קודם למלחמת קוריאה היתה מקובלת התפיסה, אשר לפיה מוקמו מקלעים, בדרך-כלל, כפי שמראה ציור 2; להלכה נותן מיקום כזה רצועות מצטלבות

3. ניתן לנצל את הטוח המכסימלי של המקלע-ים, וניתן לכסות באש את שלוחות האצבע — דבר שהגביר את היכולת למנוע את האויב מלהשיג מאחו בשלוחת אצבע בטרם יסתער על קו הרכס העיקרי.

4. לבסוף, הוקל להעתיק את המקלעים לעמדות-משנה ולעמדות חליפין.

תצלומי-אוויר

מדוע קרה הדבר כי גדוד יכול היה להשיג תצלומי-אוויר רק לעתים רחוקות? אף כאשר קיבל-נום, איחרו את מועדם במספר ימים, ואף במספר שבועות.

אין הרגלי זקוק לתצלום מדויק, כקנה-מידה: מאונך בתכלית, מצולם מגובה מדוקדק, או עונה לכל מיפרט טכני אחר. כל שהרגלי צריך הוא תצלום שעליו יוכל לזהות את יעדו, תנאים חיוניים בשטח וביצורי האויב, ואשר יהא יותר חדיש ויותר מציאותי ממה שיוכל למצוא על מפתו.

ידוע לי שכאשר כנף 1 בזרוע-האוויר של חיל-הצי (*) סיפקה לדיביזיית חיל-הצי הראשונה את כל הסיוע האווירי הדרוש, אפשר היה להשיג תצלומי-אוויר, ובדיחוי מינימלי — אף כי גם אצלם לא היה זה מעשה שבכל יום.

אין דבר המסיע יותר להצלחת פטרול או פשי-טה מתצלום אווירי "טרי", המראה את חפירות-האויב האחרונות, השבילים ושינוי-פני-הקרקע כתוצאה מהרעשות והפצצות. לאחר הרעשה או הפצצה אינטנסיבית יכול להשתנות כליל מראו של שטח, ולעתים אף צורתו — כך שאין דבר זולת תצלום אווירי שיספיק לצרכי התמצאות.

הכל מסכימים שצריך לעשות דבר-מה בענין זה. אפשר להתקין מצלמה במטוס-תצפית או בהלי-קופטר, לשם צילום-אווירי? מדוע אי-אפשר לצלם תצלום אווירי, לפתחו ולהעבירו תוך שעות-ספורות ליחידה הזקוקה לו?

גדוד אחר אמנם השתמש במצלמת-עתונאים

(*) עוצבה אווירית עצמאית של חיל-הצי האמריקאי. — חמער.

שהופעלה מצדו של מטוס-תצפית, פיתח את התצ-לומים, והיו לו תצלומים "לא רעים" תוך כדי שעה. ככל שנקדים להכיר בכך שתצלומי האוויר המוש-למים מבחינה טכנית, של הדרג הגבוה יותר, המגיעים ליחידה ימים לאחר ההזמנה, ערכם זעום או אפסי ללוחמים — כן ייטב לנו. גדוד הזקוק לתצלומים, מסתפק בתצלומים "לא רעים", ובלבד שינתנו לו בעדיפות ראשונה.

פטרולים ליליים

זוכר אתה את פטרולי הלילה? וכי איך תוכל לשכחם? — לילה אחר לילה, בגשם או לאור הלבנה; השאלה היא — ההיה צורך בכך? כלומר, פיטרול ללא-שים-לב לראות. אין חולקין על הצורך בפיטרול לילי בעת לחימת-חפירות. זאת הדרך היחידה בה יכולים כוחותינו לסגור או לחקור לעמדות-אויב ללא אבידות רבות-מדי. אולם מה משיגים ע"י הוצאת פטרולים בלילות אופל חשו-כים? לעתים קרובות פקדו על שיגור פטרולים כאשר האפילה היתה כה מעובה עד שלא יכולת לראות את ידך הפשוטה לנוכח פניך — פשוטו כמשמעו; לא יכולת להבחין בצלליתו של תואי-הקרקע הבולט ביותר. אנו יכולים לזכור מקרים רבים, כאשר בנסיבות כאלה תעו פטרולים מדרכם לאחר שהספיקו לנוע רק מרחק קצר מתוך קוי החזית שלנו. זאת גם אחת הסיבות לכניסת פטרולים לתוך שדות מוקשים ולעתים — לירית איש ברעהו. יצירת מגע עם האויב בנסיבות כאלו היתה מקרית בהחלט, ובדרך-כלל חסרת תוצאות ורבת מחיר לפטרול.

ובכן, מה נעשה? להימנע מלהוציא פטרולים באותם לילות אפלים? לא. אין זאת התשובה המוכרחת. למשל, הדבר תלוי בריחוק עמדת האויב, קלות הגישה אליה, מקום שדות המוקשים וכו'. אולם בודאי שיש לנהוג לפי העקרון הבא: יש לקיים פיטרול לילי, בדרך-כלל רק בלילות שיש בהם אור כלשהו, או כאשר ניתן לספק תאורה מלאכותית: אם מוציאים פטרולים ללא שיס לב לחשכת הלילה, יש להגביל את היעדים הנקבעים להם ביחס למידת החשיכה.

ג' הזרועות של כוחות לוחמים -

ב, סימן האטום



כוחות-הים מבקשים דרכים חדשות

תמרוני הברית האטלנטית ב-1955

לפי סקירתו של קול-לויט' ז'. פארג'זאנטי.

מזה שנים אחדות הפכה ההסתגלות אל תנאי-המלחמה האטומית לראש-דאגתם של המטות-הכלליים. והתמרונים — בהם בלבד יש כדי לאפשר את בדיקתן של ההלכות שפותחו תוך הצגתן על רקע מציאות למחצה, לפחות. לשנת 1955 אופייני תהליך ניסויים מרחיק-לכת יותר ויותר, והמעמיק לבחון; ניסויים של אורח-פעולה חדשים ושל צורות-קרב חדשות — אפילו כשלא תמיד ניתן אף לבחון-בשימוש סוגי-ציוד חדשים. עם זאת, נדמה כי עדיין לא הגיעו אל קביעת הטיפול האידאלי ככל-האפשר של עוצבות אורגניות שעליהן יוטל לנהל את הקרב. הכוחות הפועלים על הקרקע הם אלה שלגביהם כרוכה הבעיה בקושי הרב ביותר. אשר לפעולה באויר הרי אין מדובר שם אלא בסיגול מסויים בלבד, מבלי שידוד-הארגון מיסודו; אכן, גם סיגול זה יהיה, לא פחות מתהליך שידוד-ארגונם של צבאות היבשה, תוצאתן של התמורות הכבירות המתרחשות בכוחות הפועלים על הקרקע. הפעולה בים — היא-היא זו שמידת הסיגול שבה תהיה אולי הפחותה שבכולן; ואף זאת: השינויים אשר יהיה הכרח להכניס שם לא יהיו לגורמים של ממש אלא לאחר השנים הארוכות הנדרשות בשביל הגשמת תכניות-בנייה צייות. בכל אחד משלושת איתני-טבע אלה נראה איפוא לעורך הסקירה לכדאי לבחור תמרון מסויים שיהא אופייני לתפישות האטומיות הנוכחיות — או אפילו תימרונים אחדים, באם מתבלטות מתוכם נקודות ראייה שונות, או באם ניתן להתבונן בעזרתם בטיפוסי יחידות שונים.

תימרונים הציים של נאט"ו ב-1955

מדי שנה מופעלים ומתורגלים במשותף, במסגרת תרגילי-תימרון מרובים מאוד, אותם הציים הנתונים לסמכותה של המפקדה העליונה באירופה למעצמות-הברית (דהינו, הפיקוד העליון לכוחות נאט"ו). בדרך-כלל, אין אלה כוחות הים-הפתוח, כי אם אלה הכפופים במישרין לפיקוד יבשתי זה או אחר ביס-התיכון. תרגילי-צי גדולים נערכים לעתים תכופות, ומגמתן היא להאחד את אורח-הפעולה של ציי האומות השונות. במסגרת תרגילים יס-תיכוניים אלה הופיעו עתה נושאי-תרגול "אטומיים". הללו כרוכים בהנחה של שימוש בכלי-נשק גרעיניים, ובהגנה בפניהם — שאותה ניתן להשיג בעיקר על ידי פיזור רב יותר של העוצבות והמבנים,

(*) דהינו, בריטניה, צרפת, בלגיה, הולנד, דניה, נורבגיה; יתכן כי בקרוב גם מערב-גרמניה. — המער.

דבר שהוא עצמו נתאפשר עתה כתוצאה מהתפתחותם הבלתי-פוסקת של אמצעי-הקשר.

לעומת זאת, ארצות רבות באירופה המערבית, ובמיוחד אלו הנתונות, או גובלות, יותר מן השאר, במישור אירופה הגדול — מעוניינות במישרין קודם כל בהגנה על תעלת לא-מאנש והים-הצפוני. והנה, הפיקוד הימי באזור זה הנו פיקוד בפני עצמו, וכפוף בלתי-אמצעית ל"ועד הקבע" שב- ואשינגטון — בדומה ל"מפקדה העליונה" של האוקינוס האטלנטי או ל"מפקדה העליונה לאירופה" (אמנם, פרט לעובדה כי לפיקוד זה גם קשר מהודק וקרוב במיוחד עם המפקדה העליונה באירופה). המנגנון הקיים לתכלית זו נושא את השם "ועד לא-מאנש" ומושב בלונדון.

הוא מורכב משתי מפקדות, אחת ציית (בפורטסמות) והשנייה של אוירייה-חופית (בנורתווד), ששתיהן מוגדרות כמפקדות ל"לא-מאנש" וגזרת-הדרום של הים הצפוני "רשתיהן בפיקוד בריטי".

משתתפים באלה כוחות הארצות שלחופי אותם ימים (*). אזור זה — ודאי שהנו אחד הפגיעים ביותר שבקהיליה המערבית, ביחוד מאז גידולם הנמרץ של הכוחות התתי-מיים הסובייטיים — ואנשי הצי ודאי שחוששים מפני סכנה זו יותר מאשר חוששים הם מפני התפוצצויות אטומיות. ואילו בתוך התחום האטומי עצמו אפשר וחוששים הם עוד יותר מפני צוללות המופעלות בכוח גרעיני — דהינו בעלות טווח פעולה בלתי מוגבל כמעט — מאשר מפני הקליעים האטומיים גופם. ביחס לאלה האחרונים, טוענים אנשי הצי כי יכולת ההתפורות הרבה שלהם מבטיחה להם הגנה בת-ממש, כשם שרואים אמצעי הגנה ממשי בתימרונים-הסחה נודעים של ספינות מסויימות שתאסורנה קרב אטומי על-מנת לבוא לעזרת אלו אשר תמצאנה שקועות בו באופן מהודק-מדי.

כן סבורים הם שתהליכי רחיצתם במי הים של סיפוני האניות שנוגעו ברדיו-אקטיביות וכן של המבנים-העיליים של האניות, בהם נמצאים מרכזי הפיקוד והניהול, נותנים בידם יתרון רב-ערך, שאינו מצוי על פני הקרקע. על אף כל אלה, הרי כל אשר נאמר לעיל נוגע לכוחות שבים — בעוד שהנמלים והמתקנים שעל הקרקע נמנים בין המטרות האטומיות הכדאיות ביותר, וביחוד בהתחשב באותם נחשולים ענקיים ממש הגורפים והורסים את הכל בשטחי החוף על פניהם יעברו, העלולים להתרחש כתוצאה מהתפוצצויות פצצות-אטום על פני הים, או בתוך מימיו.

זאת ועוד: גם אזורי נפילתם-החוזרת של המים המתאדים והנוגעים (מתוך גר-המים הנגרם ע"י התפוצצות כזו) יהיו